

Side. Naar man vil have, at Regjeringen skal drive Forretninger af den Art, der jo er en Slags Industri, om jeg saa maa sige, og Noget, der ellers pleier af drives af private Folk, tror jeg, man maa give den Midler i noget rigeligere Mængde, for at den ikke ved knebne Midler skal være forhindret fra at give Sagen en saadan Udvikling, at den kan blive til virkelig Nytte for Staten; man binder den ellers efter min Mening noget for meget. Jeg tror, at man nu bør indrømme Ministeriet denne Sum, men da den kun er en Assistancessum, maa det staa i vor Magt, efter til næste Aar at have ladet os forelægge Regnskabet over, hvorledes den er bleven anvendt, at gjøre fornøden Nedsættelse. Det forekommer mig, at allerede de Punkter, som ere komne frem, vise, at der har været en saa særdeles stor og heldig Forøgelse af Arbejdet, at jeg tror, at det var rigtigt her at imødekomme Ministeren, for ikke at faae den Bessyldning fremsat, at man hemmer Anstalten i sin Virksomhed og overbebyrder Folk, der ikke have nogen rigelig Løn. Det er ikke paa nogen Maade min Mening at ville badle disse Forslag; det er prisværdigt, at man vil have Bessparelser; men jeg tror, det er yderst vanskeligt tilfredsstillende at drive netop denne Art af Regeringsvirksomhed, naar man ikke i denne Henseende lader Regjeringen have noget friere Haand og noget rigeligere Midler end med Hensyn til den Slags Forretninger, der i og for sig ere afsluttede og der aldeles ikke paa den Maade staa i Forbindelse med Publikum som den nærværende Sag. Jeg finder, at der er saameget mere Grund til at gjøre, hvad man kan, for at udvikle denne Anstalt, som det jo er bekjendt nok, at der er mange fremmede Selskaber, som virke i den Retning her i Landet, og om hvis Soliditet man kun kan have meget svage Forestillinger; vi have jo for ganske nylig set, hvorledes et fransk Selskab har været høist uheldigt for dem her i Landet, der have indladt sig dermed. Den Lov, som ordnede Forholdet ved Livrenteanstalten, blev givet som den blev for at fremme en stærkere Tiltrædelse til Anstalten af den store Del af Befolkningen, og jeg har set, at der andensteds fra af private Mænd har været forsøgt noget lignende. Jeg har i offent-

lige Blade set omtalte, at der ad privat Betburde gjøres noget mere i den Retning, men jeg vil tillade mig at udtale, at jeg vilde anse det for uheldigt, om Befolkningen i stor Mængde skulde komme til at tiltræde private Anstalter af den Slags, idet vi af andre Landes Exempler have set, hvorledes det er gaaet ud over de Ubemidlede, hvorledes store Falliter ere fremkomne, og at de, der havde en liden Sparepenge, som de kunde anvende til at bevæde sig en Alderdomsforsørgelse, derved ere blevne skammeligt bedragne. Derfor tror jeg, vi i denne Retning skulde lade Regjeringen have noget friere Hænder og give den noget rigeligere Midler, forbeholdende os, at vi, hvis vi kunne skjønne, at der har været for meget bevilget, kunne faae det nedsat paa næste Aars Budget. Jeg antager, at den høitærede Finantsminister vil være opmærksom paa, at der ikke drives noget Slags Lurus i den Henseende, og jeg tror altsaa, at vi ikke behøve at være bange for at bevilge, hvad han iaar har forlangt. Jeg vil henstille til det ærede Thing, om der ikke i de Betragtninger, jeg her har anstillet, skulde være Noget, der maatte lede til, at man idetmindste ikke gaar til en Afsknapning af 2,000 Rd., men i det Allerhøieste, hvis man vil gaa ind paa en Nedsættelse, indskrænker sig til de 1,000 Rd., som Tallet har foreslaet.

Berg: Ved Loven om Livrenteanstalten er det bestemt, at Staten garanterer alle Bedkommende for at lide Tab; derved er, hvad angaar den Del af det ærede Medlems Betragtninger, som falde ind derunder, afkræftede; Falliter kunne her ikke opstaa, som kunne foranledige nogen Ulempe for de Bedkommende. (Bint her: Jeg talte om fremmede Selskabs Fallit.) Vi kunne ikke anstille denne Sammenligning, da Loven har fastslaaet, at Staten garanterer. Det ærede Medlems Tankegang er maasse den, at, da denne Anstalt er saa fortrinlig i Sammenligning med de andre, bør man ogsaa udvikle Forholdet og sætte Administrationen istand til paa en human og velvillig Maade at varetage de Interesser, som Anstalten er sat til at besørge. Det tror jeg, at vi Alle ville gaa ind paa, og det tror jeg,